

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ – BİLGİ VE BELGE YÖNETİMİ BÖLÜMÜ
DERS İZLENESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Önkoşul / Eşkoşul Bilgisi	İzleneyi Hazırlayan	İzlenenin Hazırlanma Tarihi
BBY410	Dizinleme Teknikleri	Zorunlu	4	-	Dr. Öğr. Üyesi Müge Akbulut	11 Şubat 2026
Dersin İçeriği ve Amaçları	Dersin İçeriği: Bu ders, öğrencilere bilgi erişim sistemlerinde dizinleme tekniklerini ve yapay öğrenme yöntemlerini öğretir. Bilgi erişimi ve bilgi bilimleri bağlamında dizinleme süreçlerinin nasıl işlediği, büyük veri ve yapay öğrenme algoritmalarının bu sistemlere nasıl entegre edilebileceği incelenir. Ders boyunca istatistiksel, olasılıksal ve semantik dizinleme yöntemleri gibi modern yaklaşımlar öğretilir, kullanıcı davranışlarının modellendiği ve bilgi erişim performansının ölçüldüğü sistemler üzerinde durulur. Dersin Amacı: Bu dersin amacı, öğrencilerin modern bilgi erişim sistemlerinin temellerini anlamalarını sağlamak ve yapay öğrenme tekniklerini kullanarak etkili dizinleme ve veri erişim sistemleri geliştirme becerisi kazandırmaktır. Öğrenciler, dizinleme süreçlerini daha verimli hale getiren algoritmaları ve veri yapılarının kullanımını öğrenerek bilgi sistemlerinde etkin çözüm üretebilirler.					
Ders Kitabı / Kitapları	Bertino, E., Ooi, B. C., Sacks-Davis, R., Tan, K. L., Zobel, J., Shidlovsky, B. ve Andronico, D. (2012). <i>Indexing techniques for advanced database systems</i> . Springer Science & Business Media. (Satın alınmasına gerek yoktur.)					
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	Anlatım: Teorik temeller ders sorumlusu tarafından anlatılır. İstatistiksel, olasılıksal ve yapay öğrenme temelli dizinleme yöntemleri üzerinde durulur. Uygulamalı Çalışmalar: Öğrenciler, büyük veri setleri üzerinde dizinleme algoritmalarını uygulamalı olarak öğrenirler. Küçük projelerle teoriyi pratiğe dönüştürürler. Grup Çalışmaları: Takım çalışmaları ile web ve bilgi erişim projeleri geliştirilir.					
Dersin Öğrenim Çıktıları	Bilgi erişim sistemlerinin dizinleme süreçlerini anlama ve bu süreçlere uygun çözümler geliştirme yeteneği kazanma. İstatistiksel ve olasılıksal dizinleme yöntemlerini kullanarak veri yapıları oluşturabilme. Yapay öğrenme algoritmaları ile dizinleme süreçlerini optimize etme becerisi geliştirme. Semantik dizinleme teknikleri kullanarak daha etkin bilgi erişim sistemleri oluşturabilme. Kullanıcı davranışlarını modelleyerek bilgi erişim sistemlerinin performansını iyileştirebilme. Bibliyometrik yöntemler ve yapay zeka temelli dizinleme sistemlerini uygulayarak bilgi erişim performansını ölçme ve geliştirme.					
Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları	PÇ1. Bilgi ve belge yönetimi, bilişim, kütüphanecilik, arşivcilik, dokümantasyon, bilgi teknolojileri gibi alanlarda ileri düzeyde kuramsal ve uygulamalı bilgilere ve becerilere sahip olma. PÇ2. Yazılı, basılı ve elektronik ortamlarda yayımlanan bilgi birikiminden bireysel, örgütsel ve toplumsal bağlamda en üst düzeyde yararın sağlanması için uygun bilgi sistemlerini tasarlayabilme.					
Dersin Alan Öğretimine Katkısı	BBY410 Dizinleme Teknikleri dersi bilgi erişim ve bilgi bilimleri alanında çalışan profesyonellerin, modern sistemler ve yapay öğrenme teknikleri kullanarak daha etkili dizinleme ve veri erişim çözümleri geliştirmelerine yardımcı olur. Bilgi merkezlerinde veya dijital arşivleme sistemlerinde daha verimli bilgi yönetimi sağlamak için gerekli teknik altyapıyı sağlar. Ayrıca, öğrencilere büyük veri ve yapay zekâ destekli bilgi erişim sistemleri kurma ve yönetme becerisi kazandırır.					
Derste İşlenen Konular	Dizinleme ve Bilgi Erişim Sistemlerine Genel Bakış Bilgi Erişim ve Dizinleme Stratejileri İstatistiksel Dizinleme Yöntemleri Olasılıksal Bilgi Erişim Modelleri Büyük Veri ve Bilgi Erişim Sistemleri Dizinleme Bağlamında Yapay Öğrenme Derin Öğrenme Modelleri ile Dizinleme					

	Bilgisayar Destekli Dizinleme Sistemleri Semantik Dizinleme Kullanıcı Davranışlarının Modellenmesi Bibliyometrik Teknikler ve Dizinleme Yapay Zeka Destekli Dizinleme Sistemleri
Engellilik Politikası	Bu dersteki performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere Engelsiz AYBU (https://aybu.edu.tr/engelsiz/icerik_listesi-327-yildirim-beyazit-universitesi-engelsiz-universite-birimi-yonergesi.html) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.